

การพัฒนาชุดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาไทยเรื่องการอ่านจับใจความ เพื่อเสริมสร้าง
ความสามารถในการอ่านและเขียน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4
Development of Thai Learning Activities Package Reading
Comprehension to Strengthen the Ability to Read and Write for Grade
4 Students

จุฬาลักษณ์ เตจ๊ะ¹ มงคล หม่อมมาก² ศุกลรัตน์ มิ่งสมร³

Julaluk Taja, Monglol Moomak, Sukolrat Mingsamorn

บทคัดย่อ (Abstract)

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) สร้างและหาประสิทธิภาพชุดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาไทย เรื่อง การอ่านจับใจความ เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการอ่านและเขียน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ให้มีประสิทธิภาพ ตามเกณฑ์ 80/80 2) เปรียบเทียบความสามารถในการอ่านและเขียน หลังการจัดการเรียนรู้ ตามเกณฑ์ร้อยละ 80 3) เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย ก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้ 4) ศึกษาความพึงพอใจของนักเรียน ที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ มี 2 ขั้นตอน 1) สร้างและหาประสิทธิภาพชุดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาไทย เรื่อง การอ่านจับใจความ เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการอ่านและเขียน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ให้มีประสิทธิภาพ ตามเกณฑ์ 80/80 และ 2) ทดลองใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ กลุ่มตัวอย่าง นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4/1 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2564 โรงเรียนบ้านแม่อมกิ จำนวน 30 คน สุ่มแบบเจาะจง (Purposive Sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาไทย เรื่อง การอ่านจับใจความ เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการอ่านและเขียน แบบวัดความสามารถในการอ่านและเขียน แบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และแบบสอบถามความพึงพอใจ วิเคราะห์ข้อมูลใช้ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สถิติทดสอบที่ใช้แบบไม่อิสระและแบบกลุ่มเดียว ผลการวิจัยพบว่า ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาไทย เรื่อง การอ่านจับใจความ เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการอ่านและเขียน มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ประสิทธิภาพชุดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาไทย ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง อยู่ในเกณฑ์ 81.19/82.33 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ ผลการทดลองใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาไทย พบว่า นักเรียนมีความสามารถในการอ่านและเขียนภาษาไทย หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และสูงกว่า

Received: 2022-06-25 Revised: 2022-08-22 Accepted: 2022-08-24

¹ คณะศึกษาศาสตร์ วิทยาลัยนอร์ทเทิร์น Faculty of Education, Northern College.

Corresponding Author e-mail: noon_dame@hotmail.com

² คณะศึกษาศาสตร์ วิทยาลัยนอร์ทเทิร์น Faculty of Education, Northern College.

³ คณะศึกษาศาสตร์ วิทยาลัยนอร์ทเทิร์น Faculty of Education, Northern College

เกณฑ์ร้อยละ 80 นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก

คำสำคัญ (Keywords): ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาไทย; การอ่านจับใจความ' ความสามารถในการอ่านและเขียน

Abstract

The purposes of this study were 1) To create and find effective Thai learning activities package reading comprehension to strengthen the ability to read and write for grade 4 students to be effective according to the 80/80 2) Criterion to compare the ability to read and write. After learning management 80% 3) Criterion to compare learning achievement in Thai between Pre-test and Post-test. 4) Study student satisfaction towards learning activities The research has 2 steps as follows: 1) Create and find effective Thai language learning activities on reading comprehension to strengthen the ability to read and write For students in grade 4 to be effective according to the 80/80 criteria. 2) Activity Pack Trial sample group Grade 4/1 students semester 1, academic year 2021. Ban Mae Omki School 30 people randomly selected (Purposive Sampling). Research tools Thai learning activity series on reading comprehension to strengthen the ability to read and write Reading and writing ability achievement test and satisfaction questionnaire. The data were analyzed using mean, standard deviation. Independent and single-group t-test statistics The results showed that Thai learning activity series on reading comprehension to enhance reading ability There is a high level of suitability. The efficiency of the Thai language learning activity set The non-sample group was in the criterion of 81.19/82.33, which was higher than the criterion. And the results of the experiment using the Thai learning activity set it was found that the students were able to read and write Thai language. After school was significantly higher than before at the .05 level and 80% higher than the threshold. Students have achievement in learning Thai language. After the study was significantly higher than before at the .05 level the satisfaction level was at a high level.

Keyword: Thai learning activities package; reading comprehension to strengthen ability to read and write

บทนำ (Introduction)

ภาษาไทยเป็นเอกลักษณ์ของชาติเป็นสมบัติทางวัฒนธรรมอันก่อให้เกิดความเป็นเอกภาพ และเสริมสร้างบุคลิกภาพของคนในชาติให้มีความเป็นไทย เป็นเครื่องมือในการติดต่อสื่อสารเพื่อสร้างความเข้าใจและความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน ทำให้สามารถประกอบกิจธุระ การงาน และดำรงชีวิตร่วมกันในสังคมประชาธิปไตยได้อย่างสันติสุข และเป็นเครื่องมือในการแสวงหาความรู้ ประสบการณ์ จากแหล่งข้อมูลสารสนเทศต่าง ๆ เพื่อพัฒนาความรู้ พัฒนาระบบการคิดวิเคราะห์ วิจัย และสร้างสรรค์ให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคม และความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี ตลอดจนนำไปใช้ในการพัฒนาอาชีพให้มีความมั่นคงทางเศรษฐกิจ นอกจากนี้ยังเป็นการแสดงภูมิปัญญาของบรรพบุรุษด้านวัฒนธรรม ประเพณี และสุนทรียภาพ เป็นสมบัติล้ำค่าควรแก่การเรียนรู้อนุรักษ์ และสืบสานให้คงอยู่คู่ชาติไทยตลอดไป หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช (2551)

ในส่วนของอำเภอสองยางนั้น เป็นอำเภอหนึ่งในภาคเหนือของไทยถือได้ว่าเป็นอำเภอที่มีความหลากหลายทางชาติพันธุ์ เนื่องจากมีพรมแดนติดต่อกับประเทศเพื่อนบ้านนั้นคือประเทศพม่า จึงส่งผลให้เป็นภูมิภาคที่มีชนหลากหลายชาติพันธุ์เข้ามาอยู่อาศัย นักเรียนที่เข้ามาศึกษาในโรงเรียนยังไม่มีพื้นฐานของภาษาไทย และใช้คำที่ไม่ถูกต้อง ออกเสียงไม่ชัดเจน เขียนคำผิด ดังนั้นการจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาไทยในระดับประถมศึกษาถือว่าเป็นหัวใจสำคัญในการส่งเสริมทักษะทางภาษาเพื่อการนำไปใช้อ่าน เขียน และเรียนรู้สาระวิชาต่างๆ ของผู้เรียน หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพ.ศ. 2551 เน้นความรู้ทักษะที่จำเป็นสำหรับใช้เป็นเครื่องมือในการดำรงชีวิตในสังคมที่มีการเปลี่ยนแปลงและแสวงหาความรู้เพื่อพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ มีวิสัยทัศน์ หลักการและจุดหมาย สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน คุณลักษณะอันพึงประสงค์ สาระมาตรฐานและตัวชี้วัดขั้นปีและตัวชี้วัดช่วงชั้นไว้ชัดเจน ทำให้ผู้นำหลักสูตรไปใช้สามารถมองเห็นทิศทางที่จะวางแผนได้อย่างดี ส่งผลให้สามารถจัดการเรียนการสอนได้เป็นมาตรฐานเดียวกัน ผู้เรียนต้องสามารถใช้ทักษะทางภาษาทั้ง 5 ด้าน เป็นเครื่องมือในการสื่อความคิด ความเข้าใจ และได้กำหนดคุณลักษณะของผู้เรียนให้มีความสามารถในการฟัง พูด อ่าน ดู และเขียน อยู่ในระดับพื้นฐานที่สามารถใช้ภาษาติดต่อสื่อสารทั้งการรับรู้ และความรู้สึกรู้สึกคิดได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ในแต่ละสาระได้กำหนดมาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัด และสาระการเรียนรู้แกนกลาง ของแต่ละระดับชั้นปี ตลอดจนคุณภาพของผู้เรียนในแต่ละช่วงชั้นไว้อย่างชัดเจน ซึ่งการอ่านและการเขียนภาษาไทยเป็นพื้นฐานสำคัญที่สุดของการเรียนรู้เพราะการเรียนรู้ในสาระอื่นๆ ตลอดจนวิชาต่างๆทุกระดับต้องอาศัยความสามารถในการอ่าน เริ่มตั้งแต่การอ่านออกสะกด คำได้จับใจความสำคัญได้ สรุปความได้ จนถึงขั้นอ่านคิดวิเคราะห์ได้ เมื่ออ่านได้แล้วก็สามารถใช้กระบวนการเขียน ในการเขียนสื่อสารเขียนสรุป-ความเรียงความ และเขียนในรูปแบบต่างๆ เช่น

การรายงาน การแสดงความคิดเห็นการเขียนเล่าเรื่อง ดังนั้นการจัดการเรียนการสอนภาษาไทยในระดับประถมศึกษาจึงจำเป็นต้องดำเนินการอย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด เพื่อให้ผู้เรียนมีเครื่องมือในการศึกษาหาความรู้ในวิชาอื่นทุกวิชา และเพื่อสนองตอบนโยบายปลอดการอ่านไม่ออกเขียนไม่ได้ที่รัฐบาลปัจจุบันมุ่งเน้น แต่ผลจากการศึกษาวิจัยในปัจจุบันพบว่า นักเรียนระดับประถมศึกษาที่อ่านไม่ออกเขียนไม่ได้มีจำนวนค่อนข้างสูง จึงทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยค่อนข้างต่ำ

นราวัลย์ พูลพิพัฒน์ (2561) อาจเป็นเพราะครูขาดวิธีการจัดการเรียนรู้ที่เหมาะสม ตลอดจนขาดนวัตกรรมการเรียนรู้และสื่อที่น่าสนใจ จึงเป็นผลให้การจัดการเรียนการสอนการอ่านการเขียนภาษาไทยไม่บรรลุผลตามวัตถุประสงค์ ปัญหาด้านการสื่อสารภาษานี้ถือเป็นอุปสรรคในการจัดการเรียนการสอนการอ่าน การเขียนภาษาไทย เมื่อพิจารณาเชื่อมโยงกับผลการทดสอบระดับชาติ O-NET ของวิชาภาษาไทยของโรงเรียนบ้านแม่อมกิ 2 ปีซ้อนหลังจะพบว่า คะแนนเฉลี่ยของนักเรียนโรงเรียนบ้านแม่อมกิ อยู่ในระดับต่ำ (รายงานผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2562 - 2563 เนื่องจากข้อสอบจะมุ่งเน้นความเข้าใจและการคิดวิเคราะห์ ในขณะที่การจัดการเรียนการสอนยังคงอยู่ที่ระดับการอ่านออกเขียนได้ประกอบกับครูยังไม่มีเทคนิคการสอนอ่านเขียนที่จะช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจและคิดวิเคราะห์ในระดับสูง ดังนั้นข้อสอบระดับชาติ O-NET กับวิธีสอนจึงยังไม่สัมพันธ์สอดคล้องเป็นไปในทิศทางเดียวกัน ดังนั้นการจัดการเรียนการสอนที่มุ่งส่งเสริมให้นักเรียนได้เรียนรู้ตามความสามารถและศักยภาพของตนเอง คือ ชุดกิจกรรมหรือชุดการเรียนการสอนซึ่งเป็นนวัตกรรมที่ผู้สอนใช้ประกอบการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยชุดกิจกรรมเป็นรูปแบบของการสื่อสารระหว่างผู้สอนและผู้เรียน สุคนธ์ สิ้นธพานนท์ (2553) จัดเป็นสื่อประสมคือสื่อการเรียนรู้ที่รวบรวมเอาสื่อหลายๆ ชนิดมาใช้ประกอบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เป็นตัวกลางซึ่งมีความสำคัญในกระบวนการเรียนการสอนมีหน้าที่เป็นตัวนำความต้องการของครู ไปสู่ตัวนักเรียนอย่างถูกต้องและรวดเร็ว เป็นผลให้นักเรียนเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมไปตามจุดมุ่งหมายการเรียนการสอนได้อย่างถูกต้องเหมาะสม จริยา เหนียนเฉลย (2546) การใช้สื่อประสมจะช่วยให้ผู้เรียนมีประสบการณ์จากประสาทสัมผัสที่ผสมผสานกัน ได้ค้นพบวิธีการที่จะเรียนในสิ่งที่ต้องการได้ด้วยตนเองมากยิ่งขึ้น สื่อประสมจึงเป็นอุปกรณ์ช่วยลดภาระของผู้สอน ช่วยให้เด็กฝึกฝนความชำนาญมากขึ้น และช่วยให้ผู้สอนเองเห็นปัญหาต่างๆ ของผู้เรียนได้ชัดเจน และเห็นประโยชน์ของสื่อประสมทำให้ผู้สอนทราบความเข้าใจของผู้เรียนที่มีต่อการเรียนเพื่อช่วยให้ผู้เรียนเรียนได้ดีที่สุดตามความสามารถฝึกให้ผู้เรียนมีความเชื่อมั่น และฝึกให้ผู้เรียนมีความรับผิดชอบต่องานที่ได้รับมอบหมาย กิดานันท์ มลิทอง (2548)

การจัดการเรียนรู้วิชาภาษาไทยโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และสามารถพัฒนาคุณภาพ การเรียนรู้ของผู้เรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีหลากหลายรูปแบบ ซึ่งวิธีการจัดการเรียนรู้โดยใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาไทย เป็นวิธีการจัดการเรียนรู้อีกรูปแบบหนึ่งที่สามารถนำไปสู่การพัฒนา

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และเสริมสร้างความสามารถในการอ่านและเขียนได้ เนื่องจากชุดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาไทยเป็นรูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียนมีประสิทธิภาพสูงสุดการนำเอาสื่อประสมที่มีการวางแผนการผลิตอย่างเป็นระบบ และมีความสัมพันธ์สอดคล้องกับเนื้อหาวิชามาใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในแต่ละหน่วย เพื่อถ่ายทอดความรู้และประสบการณ์แก่นักเรียน ช่วยให้นักเรียนเกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการเรียนรู้ อย่างมีประสิทธิภาพ ทศนวรรณ รามณรงค์ (2557) จากเหตุผลข้างต้นผู้วิจัยจึงสนใจที่จะการพัฒนาชุดกิจกรรมการเรียนรู้วิชาภาษาไทย เรื่อง การอ่านจับใจความ เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการอ่านและเขียน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 เพื่อพัฒนานักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนบ้านแม่อมกิ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตาก เขต 2

วัตถุประสงค์ของการวิจัย (Research Objective)

1. เพื่อสร้างและหาประสิทธิภาพชุดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาไทย เรื่อง การอ่านจับใจความ เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการอ่านและเขียน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ให้มีประสิทธิภาพ ตามเกณฑ์ 80/80
2. เพื่อทดลองใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาไทย เรื่อง การอ่านจับใจความ เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการอ่านและเขียน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 และศึกษาผลการใช้โดย

วิธีดำเนินการวิจัย (Research Methods)

ขั้นตอนที่ 1 เพื่อสร้างและหาประสิทธิภาพชุดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาไทย เรื่อง การอ่านจับใจความ เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการอ่านและเขียน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ให้มีประสิทธิภาพ ตามเกณฑ์ 80/80

1. รูปแบบการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยและพัฒนา (Research and Development)

2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน เป็นผู้ให้ข้อมูลในการสร้างและตรวจสอบคุณภาพชุดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาไทย และนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4/2 และ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านแม่อมกิ ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2564 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตาก เขต 2 จำนวน 57 คน

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

3.1 แบบประเมินชุดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาไทย เรื่อง การอ่านจับใจความ เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการอ่านและเขียน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 เพื่อให้ผู้เชี่ยวชาญพิจารณาความเหมาะสมของชุดกิจกรรมการเรียนรู้ และองค์ประกอบของชุดกิจกรรม (แต่

ละองค์ประกอบ) ได้แก่ ความชัดเจน ความเหมาะสม ความสอดคล้อง และการใช้ภาษา ในการบรรยาย องค์ประกอบต่างๆ ของชุดกิจกรรม เช่น คำชี้แจง วัตถุประสงค์ของชุดกิจกรรม ใบความรู้ ใบกิจกรรม เฉลยใบกิจกรรม แบบทดสอบก่อนเรียนและแบบทดสอบหลังเรียน

3.2 แบบประเมินแผนการจัดการเรียนรู้ เพื่อให้ผู้เชี่ยวชาญพิจารณาความเหมาะสมของ แผนการจัดการเรียนรู้ สำหรับประเด็นในการประเมิน คือ การกำหนดองค์ประกอบของแผนการจัดการ เรียนรู้ (ในภาพรวม) ความเหมาะสมขององค์ประกอบของแผนการจัดการเรียนรู้แต่ละองค์ประกอบ ได้แก่ จุดประสงค์การเรียนรู้ สาระสำคัญ เนื้อหา กิจกรรมการเรียนการสอน สื่อการเรียนการสอน การ วัดและประเมินผล

3.3 แบบประเมินความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้ชุดกิจกรรม การเรียนรู้ภาษาไทย เรื่อง การอ่านจับใจความ เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการอ่านและเขียน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยนำชุดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาไทย เรื่อง การอ่านจับใจความ เพื่อเสริมสร้าง ความสามารถในการอ่านและเขียน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 พร้อมทั้งนำเครื่องมือที่ใช้ ในการวิจัย 3 ฉบับ ได้แก่ 1) แบบประเมินชุดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาไทย เรื่อง การอ่านจับใจความ เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการอ่านและเขียน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 2) แบบ ประเมินแผนการจัดการเรียนรู้ และ 3) แบบประเมินความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดการ เรียนรู้โดยใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาไทย เรื่อง การอ่านจับใจความ ไปให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน โดยลงความเห็นตามแบบประเมินที่เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating scales) และนำคะแนนจากแบบประเมินทั้ง 2 ฉบับ มาหาค่าเฉลี่ยและใช้เกณฑ์ตั้งแต่ 3.50 ขึ้นไป และส่วน เบี่ยงเบนมาตรฐานไม่เกิน 1.00 จึงจะถือว่ามีความเหมาะสม และนำไปหาประสิทธิภาพกับนักเรียนชั้น ประถมศึกษาปีที่ 4/2 และ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 3 กลุ่ม ประกอบด้วย กลุ่มที่ 1 นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4/2 โรงเรียนบ้านแม่อมกิ จำนวน 3 คน กลุ่มที่ 2 นักเรียนชั้น ประถมศึกษาปีที่ 4/2 โรงเรียนบ้านแม่อมกิ จำนวน 9 คน และ กลุ่มที่ 3 นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านแม่อมกิ จำนวน 30 คน

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และ ค่าประสิทธิภาพ E1/E2

ขั้นตอนที่ 2 ทดลองใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาไทย เรื่อง การอ่านจับใจความ เพื่อ เสริมสร้างความสามารถในการอ่านและเขียน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

1. รูปแบบการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยกึ่งทดลอง แบบ One group Pretest – Posttest Design

2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4/1 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2564 โรงเรียนบ้านแม่
อมกิ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตาก เขต 2 อำเภอท่าสองยาง จังหวัดตาก จำนวน 30
คน โดยการสุ่มแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

3.1 ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาไทย เรื่อง การอ่านจับใจความ เพื่อเสริมสร้าง
ความสามารถในการอ่านและเขียน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 มีองค์ประกอบคือ คำ
ชี้แจง วัตถุประสงค์ของชุดกิจกรรม ใบความรู้ ใบกิจกรรม เฉลยใบกิจกรรม แบบทดสอบก่อนเรียนและ
แบบทดสอบหลังเรียน จำนวน 5 ชุด ดังนี้

- 1) ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง หลักการอ่านจับใจความ
- 2) ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง การอ่านจับใจความภาษาไทย จากนิทาน
- 3) ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง การอ่านจับใจความภาษาไทย จากเรื่องสั้น
- 4) ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง การอ่านจับใจความภาษาไทย จากข่าว
- 5) ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง การอ่านจับใจความภาษาไทย จากบทความ

3.2 แบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่าน เขียนภาษาไทย จำนวน 20 ข้อ เป็น
แบบปรนัยชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก เสนอผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 คน เพื่อพิจารณาคุณลักษณะที่
ต้องการประเมิน ได้แก่ ความสอดคล้อง ความเหมาะสมและข้อคำถาม เกณฑ์ที่ใช้ในการประเมิน ความ
ถูกต้องของเกณฑ์ให้คะแนน ว่ามีความสอดคล้องกับสถานการณ์ปัญหาหรือไม่ รวมทั้งตรวจสอบด้าน
เนื้อหาการใช้ภาษา นำคะแนนจากผู้เชี่ยวชาญทั้ง 5 ท่านที่ลงความคิดเห็น มาหาค่าดัชนีความ
สอดคล้อง (IOC) รายข้อ แล้วคัดเลือกข้อที่มีค่า IOC ตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไปนำไปใช้ในการวิจัย ผลการ
พิจารณาจากผู้เชี่ยวชาญพบว่า ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) รายข้อ เท่ากับ 0.80 และ 1.00 ซึ่งถือเป็น
ค่าที่ใช้ได้

3.3 แบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย

3.3.1 วิเคราะห์เนื้อหาเพื่อสร้างแบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยตาม
ระดับพฤติกรรมในด้านพุทธิพิสัยเป็น 6 ระดับตามแนวคิดของบลูม (Bloom, 1956) ได้แก่ ความรู้
ความจำ ความเข้าใจ การนำไปใช้ การวิเคราะห์ การสังเคราะห์ และการประเมินค่า เป็นข้อสอบ
แบบปรนัยชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก นำแบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและแบบประเมินความ
สอดคล้องระหว่างข้อสอบกับระดับพฤติกรรมที่ต้องการวัด เสนอผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 คน พิจารณา
ความสอดคล้องระหว่างเนื้อหาที่ระดับพฤติกรรมที่ต้องการวัด ความชัดเจนของข้อคำถาม และความ
เหมาะสมของตัวเลือก

3.3.2 นำคะแนนจากแบบประเมินความสอดคล้องระหว่างข้อสอบกับระดับพฤติกรรม
ที่ต้องการวัดของผู้เชี่ยวชาญ มาหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) รายข้อ แล้วคัดเลือกข้อที่มีค่า IOC

ตั้งแต่ 0.60 ขึ้นไปนำไปใช้ในการวิจัย ผลการพิจารณาจากผู้เชี่ยวชาญพบว่า ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) รายข้อ เท่ากับ 0.80 และ 1.00 ซึ่งถือเป็นค่าที่ใช้ได้

3.3 นำแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่าน เขียนภาษาไทย และแบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยไปใช้กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านแม่อมกิที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างจำนวน 30 คน

3.4 นำคะแนนของแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่าน เขียนภาษาไทย มาหาค่าความเชื่อมั่นในรูปของสัมประสิทธิ์การสรุปอ้างอิง (Generalizability Coefficient : p^2) ของครอนบัก

3.5 นำคะแนนของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย มาหาดัชนีค่าความง่ายของข้อสอบของฮอปกินและแอนทิส และดัชนีค่าอำนาจจำแนกของคิวดัน พบว่า มีค่าความง่ายอยู่ระหว่าง 0.20 – 0.80 และค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง 0.20 – 0.48 และหาค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบทั้งฉบับโดยใช้สูตร KR.20 ของคูเดอร์-ริชาร์ดสัน ได้ค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ 0.87

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยนำชุดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาไทย เรื่อง การอ่านจับใจความ เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการอ่านและเขียน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ไปทดลองใช้กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4/1 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2564 โรงเรียนบ้านแม่อมกิ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตาก เขต 2 อำเภอท่าสองยาง จังหวัดตาก จำนวน 30 คน โดยการสุ่มแบบเจาะจง (Purposive Sampling) โดยดำเนินการดังนี้

4.1 ทดสอบก่อนเรียน (Pre-test) โดยใช้แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยจำนวน 30 ข้อ และแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่าน เขียนภาษาไทย จำนวน 20 ข้อ

4.2 ดำเนินการสอนโดยใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาไทย เรื่อง การอ่านจับใจความ เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการอ่านและเขียน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ควบคู่กับแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ จำนวน 5 ชุด เวลา 20 ชั่วโมง

4.3 เมื่อนักเรียนจบเนื้อหาในแต่ละชุด นักเรียนทำแบบทดสอบวัดความรู้หลังเรียนในแต่ละชุด

4.4 หลังจากดำเนินการสอนครบ 5 ชุดกิจกรรมแล้วนักเรียนทำการทดสอบหลังเรียน (Post-test) โดยใช้แบบทดสอบชุดเดียวกับที่ใช้ทดสอบก่อนเรียนและให้นักเรียนตอบแบบสอบถามวัดความพึงพอใจของนักเรียนต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาไทยเรื่องการอ่านจับใจความ เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการอ่าน และเขียน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 นำคะแนนก่อนเรียนและหลังเรียนของนักเรียนมาหาผลต่าง โดยการทดสอบค่าทีแบบไม่อิสระ (t-test Dependent)

4.5 ตรวจสอบแบบประเมินความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อชุดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาไทย เรื่องการอ่านจับใจความ เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการอ่าน และเขียน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 10 ข้อ แล้วนำคะแนนที่ได้มาวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้วิธีการทางสถิติ การหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

5.1 วิเคราะห์หาประสิทธิภาพของชุดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาไทย เรื่อง การอ่านจับใจความ เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการอ่านและเขียน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ตามเกณฑ์มาตรฐาน 80/80 โดยใช้สูตร E1/E2

5.2 ค่าสถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ค่าร้อยละ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

5.3 สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน ได้แก่ การเปรียบเทียบความแตกต่างผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย ระหว่างก่อนและหลังทดลองใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาไทย เรื่อง การอ่านจับใจความ เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการอ่านและเขียน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โดยใช้สถิติ t – test dependent

ผลการวิจัย (Research Results)

ผลการจัดการเรียนการสอนโดยใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาไทย เรื่อง การอ่านจับใจความ เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการอ่านและเขียน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 สรุปได้ ดังนี้

1. ผลการสร้างและหาประสิทธิภาพชุดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาไทย เรื่อง การอ่านจับใจความ เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการอ่านและเขียน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ตามเกณฑ์ 80/80 ประเมินโดยผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน มีค่าดัชนีความสอดคล้องใช้ได้ (IOC อยู่ระหว่าง 0.60 - 1.00) ส่วนค่าความเหมาะสมของชุดกิจกรรมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}$ = 4.60, S.D. = 0.55) และมีประสิทธิภาพสูงกว่าเกณฑ์ 80/80 คือ 81.19/82.33

2. ผลการเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านและเขียนภาษาไทย จำนวน 30 คน มีคะแนนเฉลี่ยก่อนเรียน เท่ากับ 9.833 คะแนน และคะแนนเฉลี่ยหลังเรียน เท่ากับ 25.06 คะแนน และเมื่อเปรียบเทียบระหว่างคะแนนก่อนเรียนและหลังเรียน พบว่า หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียนด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาไทย เรื่อง การอ่านจับใจความ เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการอ่านและเขียน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 30 คน มีคะแนนเฉลี่ยก่อนเรียน เท่ากับ 9.83 และคะแนนเฉลี่ยหลังเรียน เท่ากับ 25.06 คะแนน และเมื่อเปรียบเทียบระหว่างคะแนนก่อนเรียนและหลังเรียน พบว่า หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

4. ผลการศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียนโดยชุดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาไทย เรื่อง การอ่านจับใจความ เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการอ่านและเขียน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนบ้านแม่อมกิ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตากเขต 2 ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.03$, S.D. = 0.72)

อภิปรายผลการวิจัย (Research Discussion)

จากการดำเนินการพัฒนาชุดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาไทย เรื่องการอ่านจับใจความการพัฒนาชุดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาไทยเรื่องการอ่านจับใจความ เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการอ่านและเขียน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 มีประเด็นที่ควรนำมา ดังรายละเอียดการอภิปราย คือ

1. การสร้างและหาประสิทธิภาพชุดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาไทย เรื่อง การอ่านจับใจความ เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการอ่านและเขียน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ตามเกณฑ์ 80/80 ประเมินโดยผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน ให้ความคิดเห็นว่าชุดกิจกรรมมีความเหมาะสมในภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อนำไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4/1 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2564 ประสิทธิภาพ เท่ากับ 81.19/82.33 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ที่ 80/80 เนื่องจากชุดกิจกรรมเป็นสื่อการสอนที่มีคุณภาพ เพื่อช่วยเพิ่มประสิทธิภาพของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ของผู้สอน และส่งเสริมพัฒนาให้ผู้เรียนได้เกิดการเรียนรู้ด้วยตนเอง มีโอกาสฝึกปฏิบัติและแสดงความคิดอย่างสร้างสรรค์ทักษะการสื่อสารทางวิทยาศาสตร์ตามศักยภาพของแต่ละบุคคลได้อย่างเต็มความสามารถ โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ รัชชย ต้นทัพไทย (2548), อ่างใน พุทธิ มาเนตร (2553)

2. ผลความสามารถในการอ่านและเขียนภาษาไทย และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่ได้รับการสอนโดยใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาไทย เรื่อง การอ่านจับใจความ เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการอ่านและเขียน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05 ซึ่งผลการวิจัยเป็นไปทำนองเดียวกันกับ อารินทร์ ตลับทอง (2553)

3. ผลการศึกษาความพึงพอใจต่อการเรียนวิชาภาษาไทย โดยใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ วิชาภาษาไทย เรื่องการอ่านจับใจความ อยู่ในระดับ ($\bar{x} = 4.03$, S.D. = 0.72) เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก ได้แก่ การสอนของครู น่าสนใจมาก การสอนของครูทำให้ผ่อนคลาย และการสอนของครูเป็นการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ตามลำดับ ซึ่งสอดคล้องกับจินดารัตน์ ฉัตรสอน (2558) ได้ทำการวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนาความสามารถในการอ่านจับใจความของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

4. จัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิคการใช้ชุดกิจกรรม ผลการวิจัย พบว่า 1.ความสามารถในการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่จัดการเรียนรู้ด้วย การใช้ชุดกิจกรรม หลังเรียนด้วยแบบฝึกสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 2. นักเรียนมีความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนรู้ด้วยการใช้ชุดกิจกรรม ภาพรวมอยู่ใน ระดับมาก

ข้อเสนอแนะการวิจัย (Research Suggestions)

1. ข้อเสนอแนะทั่วไป

1.1 ครูควรนำการจัดการเรียนการสอนโดยใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ไปใช้ประกอบการสอนวิชาอื่น ๆ ด้วยตามความเหมาะสม

1.2 เอกสารที่ใช้ประกอบการสอน ควรคำนึงถึงความเหมาะสมของระยะเวลา และความน่าสนใจของเนื้อหา เพื่อให้การเรียนการสอนมีประสิทธิภาพมากขึ้น

2. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

ในการศึกษาการพัฒนาชุดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาไทย เรื่องการอ่านจับใจความ เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการอ่านและเขียน สำหรับนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนบ้านแม่อมกิ อำเภอสองยาง จังหวัดตาก ใช้กลุ่มตัวอย่างเพียงกลุ่มเดียว ในการศึกษาครั้งต่อไปควรเลือกใช้กลุ่มตัวอย่างที่หลากหลาย เพื่อให้เปรียบเทียบถึงผลของการจัดการเรียนการสอนโดยใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ที่แน่นอน

เอกสารอ้างอิง (References)

กระทรวงศึกษาธิการ. (2552). หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551.

กรุงเทพฯ: ครูสภาลาดพร้าว.

กิตานันท์ มลิทอง. (2546). เทคโนโลยีการศึกษาและนวัตกรรม. กรุงเทพฯ: อรุณการพิมพ์

จริยา เหมียนเฉลย. (2549). เทคโนโลยีการศึกษา. กรุงเทพฯ: บริษัท พิมพ์ดีจำกัด

ทัศนวรรณ รามณรงค์.(2557). ชุดกิจกรรมการเรียนรู้. สืบค้น 29 กันยายน 2560, จาก

<https://www.gotoknow.org/posts/561214>.

ธงชัย ต้นทัพไทย. (2548). การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้วิทยาศาสตร์และค่านิยมการบริโภคอาหารของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่สอนโดยใช้ชุดกิจกรรมพัฒนาศักยภาพการเรียนรู้ทางวิทยาศาสตร์.

นราวัลย์ พูลพิพัฒน์. (2561). ปัญหาการเรียนการสอนวิชาภาษาไทยในระดับมัธยมศึกษา. เชียงใหม่: คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

สุคนธ์ สินธพานนท์. (2553). นวัตกรรมการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาคุณภาพของเยาวชน. กรุงเทพฯ: ห้างหุ้นส่วนจำกัด 9119 เทคนิคพรินติ้ง.ปริญญานิพนธ์ กศ.ม. (การมัธยมศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร